

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1760

Vragen van lid **Straus** (VVD) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het rapport van de Inspectie van het Onderwijs inzake de kwaliteit van schoolleiders* (ingezonden 4 april 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 18 april 2014)

Vraag 1

Bent u bekend met het onderzoek van de Onderwijsinspectie inzake de kwaliteit van schoolleiders in het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u de conclusie van de Onderwijsinspectie dat schoolleiders niet voldoen aan de door de eigen beroepsgroep opgestelde competenties?

Antwoord 2

Het beheersen en integraal kunnen inzetten van de competenties is belangrijk voor goed schoolleiderschap en daarmee ook voor goed onderwijs aan leerlingen. Het is goed dat er een uitdagende kwaliteitsnorm is, die door de beroepsgroep zelf is opgesteld. De Onderwijsinspectie toont in haar onderzoek aan dat schoolleiders over het algemeen naar behoren functioneren, maar dat er ruimte is voor verbetering. De schoolleiders in het funderend onderwijs hebben de afgelopen periode laten zien dat ze deze uitdaging oppakken door te werken aan hun eigen bekwaamheid. Dit sluit aan bij mijn beleid om de kwaliteit van schoolleiders te verbeteren. Ik zie daarbij een belangrijke rol voor het schoolleidersregister. Dit is een instrument waarmee de kwaliteit van schoolleiders zichtbaar gemaakt wordt en de verdere verbetering daarvan gestimuleerd wordt door eisen te stellen aan bevoegdheid, bekwaamheidsonderhoud en beroepshouding.

¹ <http://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/nieuwsberichten/voor-beter-onderwijs-zijn-nog-betere-schoolleiders-nodig.html?homeref=true>

Vraag 3

Wat zegt deze conclusie over de opleiding die docenten kunnen volgen voordat zij in een leidinggevende functie in het onderwijs aan het werk gaan of die zij kunnen volgen nadat zij in een leidinggevende functie zijn aangesteld?

Antwoord 3

Deze conclusie onderstreept het belang dat alle schoolleiders de basiscompetenties beheersen en integraal kunnen inzetten. Dit begint bij een goede opleiding en bij praktijkbegeleiding van startende schoolleiders. Op dit moment wordt in het primair- en het voortgezet onderwijs door de stichting schoolleidersregister PO en de VO-academie bekeken welke schoolleidersopleidingen in voldoende mate voldoen aan de beroepsstandaard (en dus aan de competenties waar de inspectie naar heeft gekeken).

Vraag 4

Is het volgen van een dergelijke opleiding een voorwaarde om voor de positie van schoolleider in aanmerking te komen? Zo nee, in hoeverre zou dit wel wenselijk zijn?

Antwoord 4

Een afgeronde schoolleidersopleiding die in voldoende mate voldoet aan de beroepsstandaard is in het primair onderwijs een voorwaarde voor registratie in het schoolleidersregister PO. Schoolleiders mogen overigens ook via een assessment of een EVC traject (Erkenning Verworven Competenties) laten zien dat ze over de benodigde kennis en vaardigheden beschikken. Met de VO-raad is afgesproken dat in 2013 alle beginnende schoolleiders zijn gestart met een basisopleiding. In de sectorakkoorden waarover ik in gesprek ben met de PO-Raad en de VO-raad wil ik afspraken maken over verdere professionalisering van schoolleiders.

Vraag 5

Wat is het aanbod van opleidingen voor aankomend schoolleiders? In hoeverre is dit aanbod voldoende, zowel in kwalitatieve zin als in kwantitatieve zin?

Antwoord 5

Er zijn verschillende opleidingen en aanbieders voor (aankomend) schoolleiders. Een overzicht van dit aanbod, inclusief waardering is te vinden op <http://www.schoolleidersregisterpo.nl/registreren/opleidingen/> en op www.vo-academie.nl. Ik heb geen signalen ontvangen dat dit aanbod ontoereikend zou zijn in kwantitatieve of kwalitatieve zin. Van het beoordelen van de opleidingen op het voldoen aan de beroepsstandaard gaat een sturende werking uit op de opleidingen.

Vraag 6

Bent u het er mee eens dat een schoolleider een groot effect kan hebben op de kwaliteit van het onderwijs dat onder zijn of haar leiding wordt gegeven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Ja. Het inspectieonderzoek toont aan dat de kwaliteit van schoolleiders samenhangt met de kwaliteit van lessen. Verbetering van de kwaliteit van schoolleiders is dus niet alleen zinvol voor schoolleiders zelf, maar heeft ook een positieve uitwerking op de kwaliteit van het onderwijs.

Vraag 7

Welke stappen gaat u zetten om de kwaliteit van schoolleiders te verbeteren?

Antwoord 7

Dit kabinet investeert in de kwaliteit van schoolleiders en stelt sinds 2012 extra geld beschikbaar voor professionalisering van schoolleiders. Dit is jaarlijks ca. € 44 mln. voor het primair onderwijs (inclusief het speciaal onderwijs) en ca. € 28 mln. voor het voortgezet onderwijs. Onderdelen van het beleid gericht op verdere professionalisering van schoolleiders zijn:

- Een beroepsprofiel voor schoolleiders PO en VO. Dit is opgesteld in 2012 en 2013. Het inspectierapport toont de meerwaarde daarvan aan, ook voor het gesprek over de kwaliteit;
- Een beroepsorganisatie voor schoolleiders: de Stichting Schoolleidersregister PO en de VO-academie (onderdeel van de VO-raad);
- Een register waarmee schoolleiders kunnen aantonen dat ze voldoen aan de beroepsstandaard en deze onderhouden. Het register is in het primair onderwijs al operationeel (bijna 6000 schoolleiders, meer dan de helft van alle schoolleiders is ingeschreven). Met de VO-raad wil ik afspraken maken over een schoolleidersregister VO;
- In het primair onderwijs is registratie verplicht op basis van de cao en hebben schoolleiders recht op € 2.000 per schoolleider per jaar aan professionaliseringsbudget. Per 1 januari 2018 moeten alle schoolleiders zijn geregistreerd. In het voortgezet onderwijs kunnen schoolleiders en -bestuurders sinds 2012 gebruik maken van extra professionaliseringsbudget, dat is opgenomen in de prestatiebox;
- Opleidingen worden beoordeeld of zij in voldoende mate voldoen aan de beroepsstandaard.

De inspectie is positief over deze ontwikkelingen, maar geeft aan dat het nog te vroeg is om de effectiviteit daarvan vast te stellen. Uw Kamer heb ik eind vorig jaar geïnformeerd over de stand van zaken bij brief met kenmerk: TK 33 750 VIII, nr. 13.

Vraag 8

Hoe ziet de ondersteuning om van scholen «lerende organisaties» te maken, zoals deze in de lerarenagenda wordt beschreven, er concreet uit? Zitten hier ook specifieke maatregelen in die gericht zijn op de kwaliteitsverbetering van schoolleiders?

Antwoord 8

Een lerende organisatie begint met bekwame mensen, die elkaar en hun omgeving voortdurend aanspreken op leren en verbeteren. In de sectorakkoorden waarover ik in gesprek ben met de PO-Raad en de VO-raad wil ik afspraken maken over verdere professionalisering van schoolleiders en over een verbeteraanpak bij alle scholen en alle besturen. Ook het gedifferentieerde toezicht is een belangrijke bouwsteen om te komen tot een breed gedragen cultuur van continu verbeteren. Verder kunnen scholen ondersteuning krijgen via School aan Zet (www.schoolaanzet.nl) bij het stellen van concrete doelen die passen bij de eigen verbeterambitie.